

آیا ایران و آمریکا واقعا «در آستانه جنگ» بودند ملاحظاتی درباره مناقشات منطقه خاکستری

به قلم مایکل آیزنستات (fa/experts/maykl-ayznstat-0/)

۲۰ سپتامبر ۲۰۲۰

همچنین دست‌یافتنی به

(English /policy-analysis/were-iran-and-united-states-really-brink-observations-gray-zone-conflict) / العربية (/ar/policy-analysis/hl-kant-ayran-walwlayat-almthdt-hqaan-ly-shfa-alhrb-mlahzat-hwl-alsra-ly-almntqt)

درباره نویسنده

مایکل آیزنستات (fa/experts/maykl-ayznstat-0/)

مایکل آیزنستات هموند دیوید کان و داگلاس کان و مدیر برنامه مطالعات امنیتی و نظامی انستیتو واشینگتن است

مقاله‌ها و دیدگاه‌ها

کل شیوه عملکرد تهران برای اعمال فشار بر واشنگتن و متحدانش طراحی شده است ولی با اجتناب از درگیری تمام‌عیار مخدوش کردن این واقعیت در آستانه انتخابات آمریکا فقط مانع پاسخ موثر در سیاست‌گذاری می‌شود

یک روایت پرطرفدار که در جریان تنش‌های سال گذشته ایران و آمریکا شکل گرفت این است که در چند موقعیت به‌ویژه بعد از کشته شدن قاسم سلیمانی فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران در ماه ژانویه ایران و آمریکا در «آستانه» جنگ (<https://www.nytimes.com/2020/02/13/us/politics/iran-trump-administration.html>) جنگ (<https://www.nytimes.com/2020/01/11/us/politics/iran-trump.html>) قرار گرفتند این روایت را مقامات ایرانی هم ترویج کرده‌اند آنها به عنوان بخشی از تلاش‌شان برای بازدارندگی در مقابل آمریکا به دنبال گسترش این باور بوده‌اند که یک درگیری کوچک به‌راحتی می‌تواند به جنگی «تمام‌عیار» منجر شود این روایت از سوی پرزیدنت ترامپ هم ترویج شد که در صحبتی خصوصی با مجربان تلویزیونی در ماه فوریه با لاف‌زنی معمول خود اظهار کرد جنگ با ایران «نزدیک‌تر از آن است که فکرتش را بکنید» (<https://www.wsj.com/articles/trump-says-war-with-iran-was-closer-than-you-thought-11580857178>) علاوه بر این برخی روزنامه‌نگاران (<https://www.washingtonpost.com/outlook/this-is-how-easily-the-us-and-iran-could-blunder-2020/05/19/world/middleeast/iran-us-relations.html>) (<https://www.nytimes.com/2020/05/19/world/middleeast/iran-us-relations.html>) و تحلیل‌گران اندیشکده‌ها (https://www.crisisgroup.org/middle-east-north-africa/gulf-and-arabian-peninsula/iran/205-into-war/2019/05/23/40dbbcae-7c07-11e9-8ede-f4abf521ef17_story.html) نیز روایت مشابهی را دنبال می‌کردند اما این نسخه عموماً پذیرفته‌شده از رویدادها و واقعیت را مخدوش می‌کند و مانع درک روشن از اقدامات ایران و آمریکا و یافتن یک پاسخ موثر در سیاست‌گذاری می‌شود.

کارزار ضدفشار که ایران در ماه می ۲۰۱۹ علیه سیاست «فشار حداکثری» آمریکا آغاز کرد (سیاستی که هدف آشکارش حصول توافق بهتر با ایران برای پوشش‌دادن موضوعات هسته‌ای و منطقه‌ای و نظامی است) متکی بر فعالیت‌هایی در «منطقه خاکستری» (<https://www.washingtoninstitute.org/uploads/Documents/pubs/PolicyFocus162-Eisenstadt-v3.pdf>) بین جنگ و صلح بود این فعالیت‌ها شامل حملات مخفیانه یا ناشناس به زیرساخت‌های پتروشیمی و حمل‌ونقل در خلیج حملات گروه‌های نیابتی به پرسنل نظامی آمریکا در عراق و عملیات سایبری مخفی می‌شود در واقع ایران شاید پیشروترین کشور در عرصه عملیات در منطقه خاکستری در جهان است (گرچه چین و روسیه (https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs/research_reports/RR2900/RR2942/RAND_RR2942.pdf)) هم از قدیم از این شیوه عملکرد استفاده می‌کنند. تقریباً چهار دهه است که آمریکایی‌ها تلاش کرده‌اند تا این «شیوه جنگی» نامتعارف را درک کنند و پاسخی موثر به آن بدهند.

بازنگرانی که در منطقه خاکستری عمل می‌کنند با مطالعه و آزمون تشخیص می‌دهند که از چه راه‌هایی می‌توانند از خود رفع مسئولیت کنند آنها با شرکت در فعالیت‌های نیابتی مخفیانه یا ناشناس موضع قابلیت انکار را برای خود محفوظ می‌دارند و از درگیری قطعی با دشمن اجتناب می‌کنند این بازیگران با اتکا به کنش‌های جزئی قدمبه‌قدم در مورد نیات‌شان ابهام ایجاد می‌کنند و دشمنان خود را در نحوه پاسخ سردرگم می‌سازند این بازیگران فعالیت‌هایشان را بر حسب زمان و مکان سازمان‌دهی می‌کنند یعنی آن‌ها را از نظر تکرار و از بابت فاصله مکانی از هم تنظیم جغرافیایی می‌کنند تا تصمیم‌سازان دشمن برای اقدام فوری تحت فشار قرار نگیرند این شیوه آن‌ها را قادر می‌سازد رقابتی قوی‌تر از خود را به چالش بکشند و دستورکار خودشان را پیش ببرند و همزمان با مدیریت ریسک از افزایش تنش جلوگیری و از جنگ اجتناب کنند در رقابت‌های منطقه خاکستری هیچ آستانه تعریف‌شده‌ای وجود ندارد که نشانه انتقال از وضعیت صلح به جنگ باشد در عوض مناقشاتی مبهم و تیره با حرکتی آهسته وجود دارد با این مشخصه که گاه تنش‌ها را به اوج می‌رساند و گاه باعث افت آن و تنش‌زدایی می‌شود

راهبرد ایران در منطقه خاکستری از تفاوت‌های موجود بین نحوه فکر و عمل تهران و واشنگتن بهره می‌برد مهم‌ترین این تفاوت‌ها جنبه مفهومی دارد تصمیم‌گیرندگان آمریکایی معمولاً گرایش به این داشته‌اند که جنگ و صلح با ایران (و همین‌طور دیگر بازیگران دولتی مهم از قبیل چین و روسیه) را مطلق و سیاه‌وسفید تصور کنند و اغلب از افزایش تنش پرهیز داشته‌اند این گرایش فرصت‌هایی را برای ایران (و دیگران) ایجاد می‌کرده تا در منطقه خاکستری «فی‌مابین» جنگ و صلح بازی کنند (استثنای اصلی در اینجا که عمدتاً حوزه نسبتاً جدیدی (<https://news.yahoo.com/secret-trump-order-gives-cia-more-powers-to-launch-202009180015219.html>) محسوب می‌شود در قلمرو سایبری (https://media.defense.gov/2018/Sep/18/2002041658-1-1/1/CYBER_STRATEGY_SUMMARY_FINAL.PDF) است) در مقابل تهران معمولاً مناقشه را به سان یک زنجیره می‌بیند برای همین ناحیه کلیدی در مناقشات منطقه خاکستری ماده خاکستری در مغز سیاست‌گذاران آمریکایی است که معتقدند یک درگیری محلی می‌تواند سریعاً به جنگی تمام‌عیار تبدیل شود نتیجه این روش اغلب انفعال آمریکاست که به بازیگران منطقه خاکستری مثل ایران آزادی عمل بیشتری می‌دهد.

منفعت ایران در اجتناب از جنگ و ترجیح‌دادن عملیات در منطقه خاکستری بر مبنای محاسبه‌ای زودگذر از منافع رژیم نیست بلکه یکی از ویژگی‌های ریشه‌دار فرهنگ راهبردی رژیم (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/the-strategic-culture-of-the-islamic-republic-of-iran-religion-expediency-a>) است که هم بازتابی از شیوه جنگی علی‌خامنه‌ای است این ویژگی یکی از میراث‌های ماندگار جنگ ایران و عراق است که منجر به کشته شدن قریب به دویست‌ونجاه هزار ایرانی (<https://kurzman.unc.edu/death-tolls-of-the-iran-iraq-war/>) شد و برای این کشور زخم‌هایی باقی گذاشت که هنوز التیام نیافته است ایران مصمم است که دیگر هرگز آن تجربه را تکرار نکند به همین ترتیب جنگ‌های طولانی و پرهزینه افغانستان و عراق هم در ناخودآگاه ملت آمریکا تمایلی نیرومند برای اجتناب از «جنگ‌های ابدی» آینده در خاورمیانه ایجاد کرده است.

به این ترتیب شیوه عملکرد تهران تماماً با نیت پیشگیری از تنش‌افزایی و اجتناب از جنگ است در طی هفت ماه اول کارزار ضدفشار که ایران از بهار ۲۰۱۹ آغاز کرد تمام حملات ایران طراحی غیرمربوط (<https://www.reuters.com/article/us-saudi-aramco-attacks-iran-special-rep/special-report-time-to-take-out-our-swords-inside-irans-plot-to-attack-saudi-arabia-idUSKBN1XZ16H>) داشته‌اند نیروهای ایرانی مین‌های چسبان را روی بدنه نفت‌کش‌ها کار گذاشتند هوایمی شناسایی بی‌سرسنشین آمریکا را هدف گرفتند و حملاتی با موشک‌های دقیق‌زن علیه تاسیسات نفتی سعودی انجام دادند که کارکنانش در یک جا جمع نبودند این گام‌های اولیه نه باعث پاسخگویی نظامی آمریکا شد و نه تحریم‌های اقتصادی علیه ایران را که آمریکا بعد از خروج از توافق هسته‌ای با ایران در ۲۰۱۸ تحصیل کرده بود برداشت یا کاهش داد از این رو جمهوری اسلامی در فضایی که انفعال آمریکا ایجاد کرد با مجموعه‌ای از حملات راکتی تحریک‌برانگیز (<https://www.longwarjournal.org/archives/2020/05/collecting-and-analyzing-shiite-militia-attacks-against-the-us-s-presence-in-iraq.php>) در عراق از طریق گروه نیابتی خود کتابت حزب‌الله دست به افزایش تنش زد تا این‌که در اواخر دسامبر یک آمریکایی در آنجا کشته شد این موجب زنجیره‌ای از حوادث شد: حمله متقابل آمریکا که ۲۵ شبه‌نظامی کتابت حزب‌الله را کشت اعتراضات خشونت‌بار در مقابل سفارت آمریکا در بغداد از سوی گروه‌های نیابتی طرفدار ایران (که با داور خاطرات تلخ بحران گروگان‌گیری سال‌های ۱۹۷۹-۱۹۸۱ در تهران و قتل کریستوفر استونین (<https://time.com/5885388/us-embassy-baghdad-attack/>)) سفیر آمریکا در لیبی در ۲۰۱۲ به دست تروریست‌های لیبی بود) و توثیق‌های متک‌آمیز خامنه‌ای مبنی بر این‌که آمریکا «هیچ غلطی نمی‌تواند بکند» این حوادث نهایتاً باعث شد آمریکا در اوایل ژانویه قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس فرمانده کتابت حزب‌الله را هدف قرار دهد.

با این حال وقتی پنج روز بعد ایران با یک حمله موشکی به پایگاه هوایی الاسد تلافی کرد به دولت عراق از قبل هشدار داد (<https://www.reuters.com/article/us-iraq-security-early-warning/hours-of-forewarning-saved-us-iraqi-lives-from-irans-missile-attack-idUSKBN1ZC218>) تا آمریکایی‌های مستقر در آنجا زمان کافی برای پناه گرفتن داشته باشند (دستگاه‌های اطلاعاتی آمریکا

<https://www.nytimes.com/2020/01/08/us/politics/trump-iran-suleimani.html?action=click&module=Top%20Stories&pgtype=Homepage>) نیز علائم هشداردهنده‌ای

<https://www.cnn.com/2020/01/07/politics/rockets-us-airbase-iran/index.html>) از یک حمله موشکی قریب‌الوقوع دریافت کرده بودند) پس از آن آمریکا و ایران هر دو علناً اشاره کرده‌اند

<https://www.longwarjournal.org/archives/2020/05/collecting-and-analyzing-shiite-militia-attacks-against-the-us-presence-in-iraq.php>) که این دور را تمام‌شده می‌دانند

گرچه شلیک پراکت علیه پرسنل و تاسیسات آمریکایی (<https://www.cnn.com/2020/01/07/politics/rockets-us-airbase-iran/index.html>) که این دور را تمام‌شده می‌دانند

عراق در آن زمان ادامه دارد(خامنه‌ای بعداً هشدار داد که جمهوری اسلامی «هرگز شهادت حاج قاسم سلیمانی را فراموش نخواهد کرد [...] و قطعاً ضربه متقابل را به

آمریکایی‌ها خواهد زد (https://twitter.com/ar_khamenei/status/1285625599697068032?s=20) .»

این رشته حوادث نشان می‌دهد آمریکا و ایران به دلایل متعدد در ژانویه در آستانه جنگ «نبودند». اول حوادث پس از کشته‌شدن سلیمانی نشان می‌دهد که مدیریت ریسک و تنش هم برای تهران و هم واشنگتن اولویت

محسوب می‌شد. هیچ رویدادی از آن زمان این ارزیابی را تغییر نداده است. موم در بیش از ۳۰ سال گذشته ایران و آمریکا از جنگ اجتناب کرده‌اند — به‌رغم آدم‌ربایی‌ها و حملات مورد حمایت ایران در لبنان، عربستان و عراق

که صدها آمریکایی را کشته است (<https://www.state.gov/briefing-with-special-representative-hook-and-ambassador-sales>) . برخوردی‌های درباری در اواخر جنگ ایران و عراق که تعداد زیادی ملوان ایرانی

را کشت (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/view/gulf-of-conflict-a-history-of-u-s-iranian-confrontation-at-sea>) را کشت. سرنگون کردن تصادفی هواپیمای مسافری ایران در ۱۹۸۸ که تمام

۲۹ مسافر آن کشته شدند و رویدادهای متعدد دیگر) و سرانجام از ۲۰۱۷ تا به حال اسرائیل صدها حمله را علیه زیرساخت‌های نظامی ایران در سوریه انجام داده که (طبق گفته منابع ایرانی) دست‌کم هشت عضو سپاه

باسداران را کشته است بدون آن‌که موجب شروع جنگ شود.

ولی تاریخ مملو است از جنگ‌هایی که ناشی از محاسبه اشتباه بوده‌اند و آمریکا و ایران هر دو دست‌کم یک بار قبلاً مرتکب اشتباه محاسبه شده‌اند. سیاست فشار حداکثری آمریکا از یک خط قرمز ایران عبور کرده که از دهه

۱۹۸۰ برقرار بوده است: این کشور ایران نتواند نفت صادر کند. نخواهد گذاشت هیچ‌یک از کشورهای دیگر خلیج هم نفت صادر کنند (<https://www.reuters.com/article/us-oil-iran/if-iran-cant-export-oil-from-gulf-1980-01-07>)

و واشنگتن برای به صفر رساندن صادرات نفت تهران. ایران را به گوشه‌ای رانده و انگیزه بخشیده است تا یک کارزار نظامی ضدفشار واکنش تند نشان

دهد و واکنشی که آمریکا به‌شکلی غیرقابل توجه برای آن آماده نبوده است. همچنین ایران از خط قرمز آمریکا عبور کرد و یک شهروند آمریکایی را کشت (https://www.washingtonpost.com/world/national-security/pompeo-warns-iran-about-trigger-for-us-military-action-as-some-in-administration-question-aggressive-policy/2019/06/18/48bd3be0-9116-11e9-b570-6416efdc0803_story.html)

و با سازماندهی اعتراضات خشونت‌بار به دست گروه‌های نیابتی عراقی در مقابل سفارت آمریکا در بغداد در دسامبر ۲۰۱۹ احتمالاً به تصمیم آمریکا برای هدف قراردادن سلیمانی و المهندس کمک کرد. ولی این حوادث

نشان می‌دهد که گرچه اشتباه محاسبه امکان‌پذیر است به ایجاد تنش کنترل‌ناپذیر یا جنگ تمام‌عیار ختم نمی‌شود. گرچه باید منتظر ماند و دید که آیا کشتن سلیمانی ضربه‌ای ماهرانه بوده یا یک اشتباه محاسبه دیگر.

راه‌های دیگری هم هست که می‌تواند دوطرف را به یک درگیری بزرگتر سوق دهد. ممکن است تهران وسوسه شود یک «سوپرپزیر اکبر» رقم بزند (مثلاً شاید با ترور یک مقام آمریکایی

(<https://www.politico.com/news/2020/09/13/iran-south-africa-ambassador-assassination-plot-1413831>)

با یک حمله نظامی تحقیرکننده) تا احتمال پیروزی ترامپ را در دور دوم

داشته باشد و باعث افزایش آرای رئیس‌جمهور شود. چنان کاری. همچنین می‌تواند بهانه‌ای برای یک پاسخ نظامی سخت از سوی آمریکا باشد. اگر ترامپ مجدداً انتخاب نشود تهران شاید وسوسه شود پیش از برگزاری

مراسم تحلیف رئیس‌جمهوری بعدی حمله‌ای را انجام دهد تا به عنوان انتقام مرگ سلیمانی ضربه آخر را زده باشد. در صورت پیروزی ترامپ در دور دوم تهران باید تصمیم بگیرد آیا بحرانی نظامی را شروع کند تا کاتالیزور

دیپلماسی شود و احتمالاً به توافق جامع‌تر با واشنگتن برسد. یا از تحریک یک رئیس‌جمهور پیروز و گاهی دمدمی‌مزاج اجتناب کند. این سناریوها همگی مستلزم استفاده محدود ایران از قوه قهریه است اما بعید به نظر

می‌رسد که ترامپ ناگهان یک اصل اساسی ریاست‌جمهوری خودش را رها کند و درست پیش از انتخابات یا پس از شکست در دور دوم یا در آغاز دور دوم آمریکا را در یک «جنگ ابدی» دیگر در خاورمیانه درگیر سازد. گرچه اگر

ایران پیش از انتخابات آمریکا یا مدتی کوتاه پس از آن دست به حمله بزند احتمال زنجیره‌ای ترس‌آور از واکنش‌ها وجود خواهد داشت. حتی شاید برخی اعضای دولت از یک بحران با ایران در شب انتخابات استقبال کنند.

ازین گذشته اگر خامنه‌ای ناتوان شود یا فوت کند تندروهای سپاه شاید رویکردی مخاطره‌پذیرتر را نسبت به آمریکا اتخاذ کنند: ممکن است حمله‌ای چشمگیر برای انتقام مرگ سلیمانی انجام دهند و آمریکا را به خروج

باقی‌مانده نیروهایش از منطقه وادار سازند. انتصاب تندروهای (<https://foreignpolicy.com/2020/07/22/iran-khamenei-legacy-youth-washing-radicals-peace-united-states/>) سپاه به سمت‌های فرماندهی

در دوران پاسخ‌نامه‌ای احتمالاً نشانه دوره‌ای از افزایش تنش‌ها و درگیری آمریکا و ایران خواهد بود.

یک مسیر احتمالی دیگر در جهت افزایش تنش ممکن است ناشی از این ادعا باشد که آمریکا (و اسرائیل) عملیاتی مخفی در ایران و علیه منافع ایرانی‌ها در منطقه انجام می‌دهند. از جمله حادثه خرابکاری ژوئن ۲۰۱۹ در

یک خط لوله نفت زبرایی (<https://www.bellingcat.com/news/mena/2019/07/31/iranian-oil-spills-on-syrias-shores-a-brief-osint-overview-of-an-environmental-incident>) در سواحل سوریه که برای

انتقال نفت از نفتکش‌های ایرانی به یک پالایشگاه در باناس استفاده می‌شد. یا انفجار قبل از پرواز ماهواره‌های ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱۹ و حملهٔ اعلاشده در اکتبر ۲۰۱۹ به یک نفتکش ایرانی (<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>)

(<https://www.nytimes.com/2019/08/30/world/middleeast/trump-iran-missile-explosion-satellite>) در آگوست ۲۰۱

BRIEF ANALYSIS

Iran Takes Next Steps on Rocket Technology

فوریه ۲۰۲۳

• Farzin Nadimi

(/policy-analysis/iran-takes-next-steps-rocket-technology)

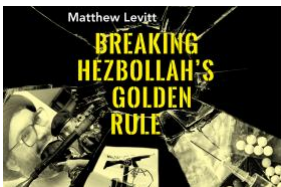
BRIEF ANALYSIS

Saudi Arabia Adjusts Its History, Diminishing the Role of Wahhabism

فوریه ۲۰۲۳

• Simon Henderson

(/policy-analysis/saudi-arabia-adjusts-its-history-diminishing-role-wahhabism)

ARTICLES & TESTIMONY

Podcast: Breaking Hezbollah's Golden Rule

فوریه ۲۰۲۳

• Matthew Levitt

(/policy-analysis/podcast-breaking-hezbollahs-golden-rule)

TOPICS

(/policy-analysis/syast-amryka/) سیاست آمریکا

(/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/) نظامی و امنیتی

REGIONS & COUNTRIES

(/policy-analysis/ayran/) ایران